

RAPORT PRIVIND VIZITA LA PENITENCIARUL CODLEA

La data de 11.04.2018 reprezentanții A.S.U.M au efectuat o vizită la Penitenciarul Codlea în vederea informării cu privire la condițiile de detenție, dar și a modului în care sunt respectate drepturile persoanelor private de libertate. Echipa A.S.U.M a fost compusă din 2 persoane care au fost însoțite pe tot parcursul vizitei de D-șoara Ing. Georgeta Coman și de alți agenți ai penitenciarului. Cu ocazia vizitei s-au constatat următoarele aspecte:

Situația efectivelor la zi: 471

Capacitate legală la 4mp/deținut: 329

În cadrul unității există un efectiv de 600 de paturi instalate

Indice de ocupare al unității este de 180%

La data vizitei, majoritatea deținuților se aflau în cadrul programelor de reabilitare socială prin muncă. Angajații penitenciarului au cooperat cu echipa ASUM. Reprezentanții ASUM au vizitat un număr de 11 camere de deținere alese aleatoriu din diverse secții inclusiv arest preventiv, blocul alimentar, cabinetul medical, cambuze, capela, sălile de curs, camera vizită conjugală, sala de vizite și anexele, sectoarele de muncă, curțile de plimbare, biblioteca, sala de forță, clubul audio video, frizeria, spălătoria, sala de vizite Eu și familia, magazinul, bucătăria.

Ni s-a adus la cunoștință că majoritatea camerelor au suferit modificări, că mai există doar 5 secții și că a fost desființată baia comună.

Camerele de deținere

Am constatat că din punct de vedere al spațiului camerele sunt supraglomerate. În camere paturile sunt dispuse pe 2 nivele, iar în anumite camere chiar și pe 3 nivele, fără a exista o scară de acces pentru cei care ocupă paturile de la nivelele superioare în camerele care nu au fost renovate. Numărul scaunelor din nici o cameră nu a corespuns cu numărul deținuților din cameră, spre exemplu în celula 5.5 unde există un număr de 12 deținuți am semnalat prezența unei singure mese și a 5 scaune, și inexistența unui sistem de ventilație în baie. În camere nu există un dulap unde deținuții să-si păstreze hainele cât și încălțăminte.

În fiecare cameră există duș, dar programul de funcționare a apei calde este de 30 de minute, de 2 ori pe zi, ceea ce considerăm că este în mod evident insuficient. În anumite camere există peste 20 de deținuți astfel doar în cazul în care fiecare

din aceștia ar face un duș de 3 minute ar avea toți posibilitatea să beneficieze de acest serviciu de igienă.

Anumite camere sunt **extrem de insalubre**, existând igrasie în special în băi, scurgeri și infiltrații de apă și miros urât din canalul de scurgere a apei. Pentru acest motiv unii deținuți au pus cârpe pe sifon pentru a preîntâmpina mirosurile. Nu există covorașe la baie. În unele băi chiuvetele de ceramică au fost înlocuite cu unele din inox și oglinzile au fost înlocuite cu cele tip anti-vandalism, în special cele de la arest preventiv.

Camerele din arest preventiv sunt cele mai **spartane**. Există în toate camerele televizoare și lumină de veghe, dar camerele pe arest preventiv sunt foarte mici ca spațiu și deși aparent au fost renovate recent sunt foarte deranjate.

Din camere lipsesc mapele care ar trebui să conțină regulamentul de ordine interioară, iar la info punctele de acces cât și la aviziere lipsesc datele de contact ale ONG-urilor care au ca obiect de activitate respectarea drepturilor omului, angajații au afirmat că nu li s-a pus în vedere acest aspect.

Am sesizat pe lângă gratii amplasarea unei plase metalice suplimentare și ni s-a pus în vedere că aceasta are rol atât de siguranță cât și de menținere a curățeniei, în trecut deținuții aruncând diverse obiecte și gunoaie pe geam. Considerăm că prin amplasarea acestei plase suplimentare se obturează atât iluminatul natural cât și aerisirea. Nu înțelegem rațiunea legală pentru montarea acestor plase, ținând cont că la Penitenciarul Codlea se execută pedepse privative de libertate la regim deschis și semi-deschis. Considerăm că aceste plase amplasate suplimentar ar trebui desființate având în vedere că nici Legea nu prevede montarea acestora.

În unele camere se prelinge apa pe lângă țevile de scurgere iar acestea fac un zgomot deranjant, astfel încât deținuții nu se pot odihni în timpul nopții.

În camera de arest preventiv minori existau saltele ignifuge în care nu pot intra ploșnițele, am cerut mai multe informații privind acest aspect însă nu existau date exacte. În ceea ce privește saltelele din camere prin unele din ele se simt lemnele/curele pe care se sprijină provocând astfel un disconfort evident și un somn neodihnitor. Un aspect negativ pe care l-am sesizat în camera de arest preventiv minori este existența unor mucuri de țigară pe jos, având în vedere că vorbim de minori și mai ales în cadrul unei instituții a statului regăsim acest aspect este destul de grav.

În camere de arest preventiv deținuții petrec aproximativ 21 de zile carantină în care li se fac analize medicale. În camera 4.4 am sesizat inexistența unei podele șlefuite, deținuții circulând direct pe cimentul rece, însă conducerea a adus la cunoștința noastră la debriefing faptul că ajută la menținerea camerelor răcoroase pe timp de vară.

În sectorul de muncă unii deținuți specializați în metalurgie și lăcătușărie renovează și creează uși noi de metal având materie primă și cunoștințe remarcabile.

Se lucrează și la renovarea serelor din spațiile existente, deocamdată fiind folosit aproximativ 10%-20% din ele, urmând ca și restul spațiilor să fie renovate.

În ceea ce privește plângerile, acestea se înmânează șefului de secție și primesc număr de înregistrare pe loc, iar petițiile tot acestuia dar se transmit către secretariat și primesc număr de ordine ulterior.

Nu există translator, în cazul deținuților care nu cunosc limba română fiind pus un alt deținut care cunoaște ambele limbi să transmită informația. Nu se cunosc aspecte privind participarea unui avocat la ședințele comisiei de liberare condiționată.

Blocul alimentar

*În cadrul magaziiilor alimentare unde deținuții își depozitează pachetele (cambuze) observăm că în acestea există frigidere care sunt aduse personal de aceștia de acasă sau sunt **moștenite** de la alți deținuți care le-au lăsat la plecare, majoritatea fiind vechi și insalubre, unele din ele stau închise prin improvizații cum ar fi un scaun în dreptul ușii pentru ca aceasta să nu se deschidă, de asemenea considerăm că numărul acestora este total insuficient ținând cont de numărul deținuților.*

Accesul la aceasta magazie se face doar după ora 17:00 astfel anumiți deținuții preferă să păstreze anumite alimente în camera. Unele alimente precum parizer, sau fructe sunt ținute direct pe jos.

Accesul la aceste cambuze ar trebui să se facă la fiecare masă, dând astfel posibilitatea deținuților de a avea acces la produsele alimentare pe care le primesc de acasă cu ocazia primirii pachetului legal.

Am asistat la servirea mesei de prânz. La Felul 1 s-a servit ciorbă de legume iar la Felul 2 pilaf cu friptură, ținem să menționăm că deși ciorba și pilaful erau depozitate în recipiente confecționate din inox, friptura era depozitată separat într-o găletușă de plastic de tipul celor în care se depozitează brânza sau măslinile în supermarketuri. Deținuții se plâng de calitatea mâncării și de cantitate, afirmând că unii din ei depun mai mult efort în cadrul muncilor prestate, fac sport, sau sunt mai corpolenți, iar necesarul zilnic de calorii nu le este asigurat. De asemenea ei sunt nemulțumiți din același motiv de greutatea pachetelor pe care pot să le primească, afirmând că hrana este de proastă calitate și puțină, iar pachetul de 10 kg permis de lege și 6 kg de fructe este prea puțin.

Ni s-a spus că în penitenciar există regimuri alimentare speciale pentru anumite categorii de deținuți, respectiv pentru cei 10 hepatici și musulmani, 4 vegani și 10 diabetici.

În ceea ce privește blocul alimentar am constatat că un anumit produs, respectiv oțetul nu prezintă o etichetă în limba română fiind astfel imposibil de citit amănunte în ceea ce privește conținutul. Considerăm că este o încălcare a legii privind achizițiile publice, dar și a legislației privind protecția consumatorului.

Un singur deținut se afla în refuz de hrană în ziua vizitei. La micul dejun deținuții afirmă că au primit doar ceai cu biscuiți. Într-o cameră de arest preventiv am putut observa că acei biscuiți erau scufundați în batjocură în ceai în bolul de plastic.

Una dintre persoanele cu regim special în loc de felul 1 a primit 1 ou prăjit cu pâine.

În cadrul blocului alimentar am observat scurgeri de apă pe la racorduri. De asemenea nu există un contract de preluare a uleiului folosit cu o firmă specializată. Nu se știa ce se face cu uleiul utilizat.

Servirea mesei se face de către deținuți detașați la această muncă. La fel și prepararea.

Spălătorie și ateliere

Spălătoria este destul de bine echipată și are în dotare 3 mașini de spălat de mare capacitate, două mai mici și un calandru. Însă tavanul încăperii avea de suferit. Această e deservită tot de către deținuții.

Ateliere sunt bine echipate și dotate, dând impresia că deținuții care lucrează acolo de fapt se află într-o secție într-o fabrică.

Cabinetul medical și farmacia

Acesta este foarte bine dotat din punct de vedere al medicamentelor, existând câte ceva pentru mai toate urgențele, inclusiv antibiotice. În ceea ce privește asistența medicală observăm asistența a 3 asistente, deținuții având la dispoziție asistență 24 de ore din 24 însă nu este prezent nici un medic. Din cele prezentate de asistenții medicali există un singur medic angajat cu contract de prestări servicii însă acesta lipsește frecvent din cauza unor probleme personale. Doamna doctor ar fi în vârstă de 57 de ani și este pensionară limită de vârstă. Aceștia sunt nevoiți în cazul unei urgențe să apeleze 112 pentru diferite probleme. Au apelat de mai multe ori 112.

Există 2 deținuți în cadrul penitenciarului care sunt diabetici și cărora li se administrează insulină. Nu ni s-a prezentat cabinetul stomatologic, doctorul nefiind prezent și nici persoana responsabilă cu acest spațiu, de asemenea nu am putut vizita cabinetul psihologic, psihologul nefiind prezent nici el.

Pe holul către cabinetul medical sesizăm că există fire de curent dezizolate iesind din tavan.

Sala de vizită și camera matrimonială/de vizită conjugală.

În cadrul camerei de vizită a fost instalat un paravan, în interiorul căruia s-a amenajat un loc intitulat familia și copii în care deținuții au parte de puțină intimitate alături de copii lor, în acest loc există și câteva jucării. Camera

matrimonială este curată și decentă, deținuții au acces pe o durată de 3 ore / trimestrial iar cu ocazia căsătoriei 48 de ore. În cazul concubinajului este necesară prezentarea unei declarații notariale autentice.

Frizerie

Un deținut cu calificare lucrează în acest post și predă la sfârșit instrumentele de muncă. În cadrul frizeriei nu există apă caldă deloc. Deținutul avea acces la obiecte tăioase înțepătoare fără supervizare directă însă nu s-au înregistrat probleme.

Serviciul socio-educativ

În cadrul acestui serviciu se află mai mulți educatori, existând 3 săli de clasă unde cursurile se desfășoară simultan, acestea nu prezintă gratii la geamuri. În cadrul vizitei noastre nu am întâlnit nici un învățător, nici preotul sau un asistent social. Există o capelă ortodoxă, unde deținuții primesc asistență spirituală, însă pentru alte religii nu există preoții sau vreo facilitate specială. Capela este foarte curată și spațioasă. Menționăm că în cadrul instituției conviețuiesc un număr de 6 adventiști și 10 musulmani dar ni se precizează că aceștia nu au solicitat niciodată asistență spirituală aparte, însă sunt deserviți ocazional și de alte culte.

În ceea ce privește rechizitele și manualele acestea sunt gratuite. Există o sală cu calculatoare dar fără internet. În unul din cluburi am întâlnit deținuții care învățau să scrie fiind astfel antrenați în activități constructive. Serviciul de educație și asistență psihosocială este compus din 7 educatori, un preot, un agent tehnic, un monitor sportiv, 2 agenți educație, 4 psihologi și 4 asistenți sociali. Aceștia desfășoară activități directe cu deținuții zilnic, în intervalul orar 8,30 - 12, respectiv 13-18, conform unui orar centralizator aprobat de directorul unității. În intervalul 12-13, deținuții primesc masa, în acest interval orar personalul din cadrul serviciului desfășoară activități de birou. Preotul angajat desfășoară activități religioase de tip ortodox, dar săptămânal activități religioase desfășoară și alte culte și asociații, precum Asociația Vestea Buna Brașov, Serviciul Umanitar pentru Penitenciare, Asociația Berean Prison Ministry, Martorii lui Iehova, iar Parohia Catolică Codlea trimestrial. Activitățile sportive se desfășoară zilnic de către monitorul sportiv, iar competiții sportive se organizează trimestrial. Partea de legislație prevăzută de legea 254/2013 care trebuie pusă la dispoziția deținuților este postată pe infochioșc, la care deținuții au acces zilnic

Curțile de plimbare

Fiecarei secții de deținere îi este repartizată o curte de plimbare, dar spațiul este insuficient pentru o capacitate de 200 de persoane, perimetrul unei curții fiind de aproximativ 9m/9m(81mp).

În cadrul penitenciarului există atât un teren de fotbal, cât și un teren de tenis funcționale doar în condiții meteo favorabile (respectiv în condiții de primăvară, vară), pe timp de vremea rea acestea fiind inutilizabile din lipsa unui balon.

Există și o sală(cameră) de sport care nu este echipată corespunzător, existând un număr de câteva aparate și greutăți. Deținuții și-au manifestat interesul în ceea ce privește dorința de a face exerciții mai multe și a avea mai multe facilități de acest gen.

Biblioteca unității

Penitenciarul dispune de o bibliotecă bine îngrijită. Constatăm un număr foarte limitat de cărți ce prevăd aspecte privind legislația în vigoare, cum ar fi Constitutia, Codul Penal, Codul Civil etc. Deținuții au semnalat lipsa unei săli de lectură. Cei în arest preventiv pot imprumuta 1/2 cărți, iar ceilalți maxim 4. Ni s-a spus că aceasta este frecventată cu aproximație de 40% din deținuți. Există evidență informatică a cărților și evidență scriptică.

Dreptul la convorbiri telefonice

Fiecare deținut are dreptul la o oră de convorbiri telefonice pe zi în care poate apela maxim 10 numere de telefon diferite care le pot schimba de la info chioșc. Fiecare oră de apeluri costă fix 37 de lei.

Magazinul unității

În ceea ce privește magazinul alimentar din incinta penitenciarului observăm că nu este afișat adaosul comercial practicat de către comerciant, acesta afirmând că se utilizează un adaos de 20%-30% iar în ceea ce privește gramajul produselor, anumite produse sunt vândute la bucată, spre exemplu pomelo, iar alte produse sunt vândute la cantitate, considerăm că este injust ca un pomelo având o cantitate de aproximativ 200 de grame să aibă același preț ca unul având aproximativ 300 de grame, mai ales având în vedere că deținuții nu au posibilitatea de a își alege produsele.

*O altă problemă pe care dorim să o semnalăm este faptul că pe lista de prețuri există mențiunea Prețuri cu **titlu informativ**, ceea ce dă o posibilitate crescută de speculație a comerciantului și nu prezintă transparență pentru deținuți, prețurile astfel putând fi modificate de la o zi la alta. Comerciantul afirmă că a avut parte de controale Inspectoratul Teritorial de Muncă, SSM, Direcția de Sănătate Public și nu au fost găsite nereguli.*

Alte aspecte

Există pe fiecare secție info-chioșcuri.

Toți angajații penitenciarului și alt personal conex au ecusoane și uniforme complete și curate.

Se respectă zonele de verificare împotriva obiectelor interzise și am observat și verificarea unei livrări de marfă produse alimentare.

Camerele din secția 5 – renovată- sunt foarte spațioase, paturile sunt renovate și vopsite noi, există scări de acces la patul superior.

Sunt aerisite, deținuții fiind încadrați la regimul deschis sunt relativ mai prietenoși, mai deschiși, unii declarând că se simt ca la hotel, deși aveau pedepse de durată lungă.

Pe lângă dulapurile care se regăseau în majoritatea camerelor în acest caz paturile mai erau dotate în partea de jos și cu sertare.

Oricum fiecare deținut primește la sosire un recipient de plastic de dimensiunea a 30 de litri, similar cu o caserolă de plastic, de culoare neagră rezistentă cu care își poate depozita și transporta la nevoie efectele personale.

Toate WC-urile erau tip turcesc și unii deținuți aveau cantități de dezinfectant de baie pentru a putea menține curățenia în aceste spații.

Adeseori deținuții își țineau adidașii sau altă încălțăminte în baie pe ziduri la înălțime pentru a se aerisi.

În mod frapant, în unele camere nu există ventilație naturală în baie.

Toate camerele aveau lumină naturală însă geamuri insuficiente, iar cea plasă aplicată suplimentar peste grilajul metalic obturează atât lumina naturală cât și cantitatea de aer.

Deținuții nu s-au plâns de frig în camere, pe timp de iarnă, în mod neapărat.

Curțile de plimbare aveau bănci, chiar și telefon, iar unele aveau și facilități de uscare rufe, dar nu sunt dotate cu WC și apă curentă.

Curățenia pe holuri este menținută și efectuată de către deținuți. La data vizitei deținuții măturau holurile comune de acces.

Deținuții care deserveau masa erau îmbrăcați în halate albe.

Între felul 1 și felul 2 era o întârziere de timp.

Erau niște manometre la oalele sub presiune din bucătărie dar nu știm dacă erau verificate metrologic. Nu am observat vreun cântar.

Magazia de alimente era curată și produsele erau depozitate conform pe rafturi de lemn pe euro-paleți, sau pe rafturi de metal supraetajate.

Se ținea slănină la sare, mezelurile și carnea crudă era ținută în cameră refrigerată controlată cu termometru electronic și ușă specială. Magazia de alimente se află direct sub bucătărie.

Concluzii:

-considerăm că montarea plaselor suplimentare la geamuri nu face altceva decât să obtureze atât iluminatul natural cât și aerisirea, oricum deficitare, având în vedere gradul de aglomerare și mai ales că nu există o prevedere legală expresă cu privire la montarea acestora la un penitenciar cu regim de executare deschis și semi-deschis.

-supra-aglomerarea penitenciarelor este un fenomen la nivel național, o realitate obiectivă care nu poate fi imputată celor care conduc aceste unități penitenciare, ori A.N.P. Rezolvarea acestei probleme excede competențelor A.N.P. Rezolvarea celorlalte probleme constatate țin de administrația penitenciarului și A.N.P.

-apreciem în mod pozitiv atitudinea Directorului Penitenciarului Codlea Timofte Cristinel, este o persoană deschisă dialogului, interesată în identificarea de soluții sau măsuri care să conducă la îmbunătățirea condițiilor de detenție, a respectării prevederilor legale interne și internaționale în materie, cu privire la drepturile omului, a drepturilor persoanelor private de libertate.

-Nu cunoaștem nimic despre modul de valorificare a creditelor obținute de deținuți în urma participării acestora la activității socio-educative și nici despre modul de acordare a recompenselor, a învoirilor precum și numărul acestora.

-Prezența unui interpret autorizat, în cazul persoanelor care nu vorbesc ori nu înțeleg limba română, considerăm că este imperios necesară, mai ales în cadrul procedurii de cercetare disciplinară cât și în cazul judecării contestației depuse la judecătorul cu supravegherea executării pedepsei.

